

Τρόπος Σύνδεσης Προτάσεων

- ✚ Ανάλογα με τον τρόπο που συνδέονται οι προτάσεις: **Παρατακτικά** ή **Υποτακτικά**, ο λόγος του κειμένου μπορεί να είναι **απλός, λιτός ή σύνθετος και πυκνός**.

Παρατακτική Σύνδεση

- ✚ Συνδέονται ισοδύναμες, όμοιες προτάσεις : Κύρια+ Κύρια, Δευτερεύουσα+ Δευτερεύουσα.
- ✚ **Πρόθεση του πομπού** να συνδέονται **ισοδύναμα νοήματα** χωρίς αυτά να χάνουν την αυτοτέλειά τους.
- ✚ Ο λόγος είναι **λιτός, απλός, άμεσος, ζωντανός, παραστατικός**, όπως στον προφορικό.

Παρατακτικοί Σύνδεσμοι

1. **Συμπλεκτικοί**: και, κι, ούτε, μήτε, ουδέ, μηδέ.
2. **Διαζευκτικοί**: ή, είτε.
3. **Αντιθετικοί**: αλλά, μα, όμως, ωστόσο, μόνο, παρά, μολαταύτα, εξάλλου.
4. **Συμπερασματικοί**: λοιπόν, ώστε, άρα, επομένως.
5. **Επεξηγηματικοί**: δηλαδή.

Υποτακτική Σύνδεση

- ✚ Συνδέονται ανόμοιες προτάσεις με υποτακτικούς συνδέσμους.
- ✚ Η Υπόταξη μπορεί να είναι **Απλή (σύνδεση κύριας με δευτερεύουσα) ή Διαδοχική (σύνδεση ανόμοιων δευτερευουσών προτάσεων)**
- ✚ Ανταποκρίνεται στην **πρόθεση του πομπού να ανακαλύψει τις λογικές σχέσεις ανάμεσα στις ιδέες/νοήματα των προτάσεων**. Επίσης να διατυπώσει **σύνθετο και επίσημο λόγο που είναι κατάλληλος σε πιο επίσημες και απαιτητικές επικοινωνιακές περιστάσεις**.
- ✚ Ο λόγος είναι **πυκνός και το ύφος σύνθετο**, δείγμα υψηλού πνευματικού επιπέδου. Επίσης ενισχύεται η πειστικότητα. Ωστόσο αν η υποτακτική σύνδεση χρησιμοποιείται σε υπερβολικό βαθμό, ο δέκτης αδυνατεί να εμβαθύνει στα νοήματα και να τα συσχετίσει. Το ύφος του κειμένου γίνεται δυσνόητο ίσως γιατί ο πομπός έχει την πρόθεση να περιπλέξει τις έννοιες, ώστε να εξαπατήσει το δέκτη.

Υποτακτικοί Σύνδεσμοι

1. **Ειδικοί**: πως, ότι, που.
2. **Αιτιολογικοί**: γιατί, επειδή, αφού, διότι.
3. **Χρονικοί**: όταν, ενώ, σαν, καθώς, αφού, αφότου, πριν, ώσπου, ωστόσο, όποτε, όσο, όσο που, προτού, άμα.
4. **Υποθετικοί**: αν, εάν

5. **Εναντιωματικοί:** αν και, ενώ, μολονότι.
6. **Τελικοί:** για να, να
7. **Συμπερασματικοί:** ώστε (να), που
8. **Ενδοιαστικοί:** μη(ν), μήπως
9. **Ερωτηματικές αντωνυμίες:** ποιος, πόσος, τι...
10. **Ερωτηματικά επιρρήματα:** πού, πότε, πώς, γιατί,...
11. **Αναφορικές αντωνυμίες:** που, οποίος, όποιος, όσος,...
12. **Αναφορικά επιρρήματα:** όπου, όποτε, όπως, όσο,...

Ασύνδετο σχήμα

- Υπάρχει παράθεση όμοιων προτάσεων, όρων, στη σειρά που χωρίζονται με κόμμα.
- Η πρόθεση του πομπού είναι ο λόγος να είναι απλός (άμεση πρόσληψη πληροφορίας), γρήγορος, κοφτός, συνοπτικός (παρουσίαση πλήθους στοιχείων σύντομα), με συγκινησιακές προεκτάσεις και επιμελημένο ύφος.

ΕΙΔΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΕΙΔΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΡΟΛΟΣ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
Ειδικές	Ότι, πως, που	Ονοματικές (Υποκείμενο- Αντικείμενο- Επεξήγηση)	Θεωρώ ότι αδικήθηκα από τη μεροληπτική στάση σου.
Βουλητικές	να	Ονοματικές (Υποκείμενο- Αντικείμενο- Επεξήγηση)	Είναι επιτακτική ανάγκη να προσφέρουμε στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.
Πλάγιες Ερωτηματικές	Αν, γιατί, μήπως, ερωτηματικές αντωνυμίες και επιρρήματα	Ονοματικές (Υποκείμενο- Αντικείμενο- Επεξήγηση)	Δε γνωρίζω ποιος ήταν ο δράστης.
Αιτιολογικές	γιατί, επειδή, αφού, διότι, καθώς, μια και..	Επιρρηματικές Προσδιορισμός αιτίας	Εκνευρίστηκε γιατί ξεπέρασαν τα όρια της ευπρέπειας.
Τελικές	να, για να	Επιρρηματικές Προσδιορισμός σκοπού	Ήρθα για να επισημάνω τις δυσκολίες.
Συμπερασματικές	ώστε (να), που	Επιρρηματικές Προσδιορισμός αποτελέσματος.	Έθετε διαρκώς ερωτήσεις, ώστε να εκμαιεύσει την αλήθεια.

Χρονικές	όταν, ενώ, σαν, καθώς, αφού, αφότου, πριν, ώσπου, ωστόσο, όποτε, όσο, όσο που, προτού, άμα	Επιρρηματικές Προσδιορισμός του χρόνου	Την κοιτούσε αμήχανος ενώ εκείνη απομακρυνόταν.
Υποθετικές	αν, εάν	Επιρρηματικές Προσδιορισμός της προϋπόθεσης	Εάν προσπαθήσεις αρκετά, θα επιβραβευτείς.
Εναντιωματικές	αν και, ενώ, μολονότι παρόλο που, μόλο που, και ας...	Επιρρηματικές Προσδιορισμός αντίθεσης	Αν και συμπεριφέρεται ευγενικά, δέχεται αρνητικά σχόλια.

Μακροπερίοδος λόγος

- Όταν οργανώνεται καλά, αποτελεί δείγμα υψηλού επιπέδου του πομπού που βοηθά τον αναγνώστη να αντιληφθεί τις διαπλοκές των εννοιών.
- Προσδίδει έμφαση, ένταση στο λόγο.
- Ο λόγος γίνεται πιο σύνθετος και πολύπλοκος, αποκτώντας επισημότητα και αυστηρότητα.
- Κάποιες φορές ενδέχεται να λειτουργήσει παραπειστικά, όταν χαλαρώνουν οι λογικές σχέσεις καθιστώντας τα νοήματα ασαφή.

Μικροπερίοδος λόγος

- Είναι απλός, λιτός, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να είναι ασθματικός, αγχώδης και να επιδιώκει τη μετάδοση αντίστοιχων συναισθημάτων που βιώνει ο πομπός.
- Όταν τα νοήματα διατυπώνονται με εκφραστική λιτότητα επιταχύνεται ο ρυθμός και δίνεται έμφαση στις έννοιες με αποτέλεσμα το ύφος να καθίσταται πιο ζωντανό, ζωντανό, απλό, άμεσο, σαφές.